MARTE MEO NYT

Nr. 1 2022

Marte Meo Foreningen i Danmark

NORDISK MARTE MEO KONGRES

København // (18.) 19. -20. maj 2022

Se det spændende program på www.martemeo.dk

Sikke meget der er sket i verden siden udgivelsen af sidste blad.

Corona er blevet sparket til hjørne. Vi kommer til at afholde Nordisk Kongres med to års forsinkelse. Det er vidunderligt at være i gang igen, at kunne se hinanden i virkeligheden.

Der er udbrudt krig i vores del af verden, en krig som i øjeblikket udspiller sig som en krig mellem autokrati og demokrati. En konflikt, som vi der lever i en demokratisk verdensdel (troede vi), i et demokratisk land, er i en demokratisk styret forening, er demokratiske mennesker, der arbejder med relationer, stemninger og kærlighed – kan have meget svært ved at forstå og acceptere. Margrethe Vestager sagde i Information 9. marts 22: *"Det er så langt ude. Det er på en anden planet, det som foregår i øjeblikket. Det er svært for os, fordi det ikke er vores rationale. Det, vi har set de sidste 70 år er, at fred skaber velstand. Og krig skaber kaos. Og derfor bør man gøre, hvad man kan for at undgå det."*

Vi skal holde fast i relationsarbejdet - i kærligheden – i demokratiet.

Tilbage til kongressen 18. til 20. maj i år

Hold da op, hvor jeg sammen med den øvrige bestyrelse glæder mig. Det bliver så dejligt, at være sammen med Marte Meo interesserede.

Der er et flot program. Der bliver mulighed for at lære, inspirere, nørde og danse. Det kan kun blive godt. Der er knapt 200 tilmeldte her midt i marts, der er stadig plads til flere.

Hvis ikke du har meldt dig til, så skynd dig.

Udover kongressens afholdelse i maj har Marte Meo Foreningen 25-års jubilæum til november. Et kvart århundrede det er noget. Med hensyn til viden, har hjerneforskere, hormonforskere relations forskere gjort det så meget lettere at se, hvad det er ved Marte Meo, der virker. Der er udgivet mange gode bøger om Marte Meo i årene. Fra starten var der udelukkende Maria Aarts udgivelser, som jo er grundstenene i det hele. Teknisk er der sket så meget, at det ikke er til at forstå: Fra at medbringe et kamera på størrelse med en lille sæk kartofler til at bruge sin telefon som kamera. Fra at sidde med to videomaskiner og et tv og utallige knapper til i et snuptag at redigere på sin telefon eller pc.

25-års jubilæet vil blive fejret ved et brag af et årsmøde den 4. november med en speciel gæst som hovedoplægsholder: Maria Aarts.

Jeg håber, vi ses til maj og til november.

Mange hilsner fra bestyrelsen, Dorte Nikolajsen

Marte Meo Nyt
nr. 1 2022

Marte Meo Foreningen i Danmark
v/Dorte Nikolajsen
Olfert Fischers Gade 55, 1 th,
1311 København K

Redaktion:
Dorte Nikolajsen
formand@martemeo.dk
Marita Kirketofte
kirketofte@profibermail.dk
Jane Larsen
jane@jalastbola.dk

www.martemeo.dk

Facebook: Marte Meo Foreningen i Danmark

Layout og tryk: Grefta Tryk
Oplag: 600

Referat – Generalforsamling

Fredag 5. november 2021 Nyborg Strand

1. Valg af dirigent: Ulla Nedergaard

2. Valg af referent: Michelle Ebbesen

3. Bestyrelsen fremlægger beretning – daglig drift, hjemmeside, facebookside, kongres

Dorte Nikolajsen:
Dejligt at se jer, det er rart at vi alle er her in real life. Tak fordi I kom.

Sidste års generalforsamling, som udelukkende var online, var ikke for sjov. I skal være her, det er jer, der er vores arbejdsgivere, jer, der skal hjælpe os med at være ambitiøse. Jer, der skal holde øje med, at vi er på rette vej. Generalforsamlingen er foreningens hjerte.

Ligesom sidste år har det været noget af et år, vi er virkelig blevet gode til det digitale samvær alle.

I modsætning til sidste år har vi kun aflyst en enkelt ting, nemlig Nordisk Kongres, der skulle have været i maj. Den er udskudt til 2022. Vi håber at se jer der.

Til gengæld blev Uge 11 afholdt trods nedlukning, vores digitale uddannelse blev bredere.

Vi har afholdt seks møder. De fleste af vores møder har været afholdt digitalt, et enkelt som et kombimøde med to på pc og resten live. Det var en svær kombination, men vi forsøgte os frem. Ved mødet i september havde vi alle afsat aftenen inden til at spise sammen og bare høre, hvor vi hver især var i livet. Det var rart og nødvendigt efter en lang tørke fra samvær. Vi bruger megen tid sammen, har ret store opgaver at løse, det er vigtigt, at vi også kan tale sammen om de små ting i livet, som er ufattelig vigtige for os. I en Marte Meo bestyrelse er det et must, at der er plads til relationen.

Maria Seidler har efter sommerferien i år valgt at trække sig som bestyrelsesmedlem. Ærgerligt, men forståeligt. Tak for de knapt to år Maria.

Der er ingen institutioner, som har søgt om certificering i år.

Vi har imod generalforsamlingens beslutning sidste år ændret kontingentsatsen. Årsagen er, at vi sendte en regning ud til dem, som skulle have overflyttet kongressen til udgifter til advokat mm. Det beløb satte vi til 350 kr. Årh, det var det samme beløb som kontingentet. Derfor satte vi kontingentet til 349, så regnskabsføreren kan kende forskel. Håber på tilgivelse.

Arbejdsbyrden har været stor de sidste to år. Aflysningerne er ikke bare et tryk på en knap, det er virkelig mange kvindetimer med at tjekke og maile og drøfte og tjekke. Som I vil se senere, har vi mange penge på kontoen, og det er ikke rigtigt vores, det er betalinger for en to gange aflyst kongres. Administrationen af dette er oven i vores fuldtidsansættelser, det er ulønnet, det er simpelthen drevet af lysten og energien til at udbrede Marte Meo i Danmark. Derfor er der også i perioder - for eksempel var der det hen over sommeren i år – en lang sommer – helt tavst fra os. Batterierne skulle genoplades, og det blev de. Og de, der skulle have penge tilbage i forbindelse med den aflyste kongres, fik det efter denne genopladning.

Vi fik sidste år ny regnskabsfører. Dette kombineret med de aflyste kongresser har været et svært match. Der er mange bolde i luften, nye opgaver og flere opgaver som følge af kongresaflysningerne. Det betød blandt andet sidste år, at regnskabet ikke blev revideret inden generalforsamlingen, pinligt, men sådan var det. Det er i år revideret og godkendt. Det har også været svært at nå i år, men er lykkedes. Vores to revisorer fra de første 24 år Anne Marie Folkersen og Annie Andersen har valgt at stoppe som revisorer efter så mange år, at de burde indstilles til fortjenstmedalje. Tak for indsatsen I to, tak for trofastheden og nyd livet.

Det betyder, at vi i år skal vælge to nye revisorer. En for to år en for et år.

For to år siden valgte vi at arbejde 7 i bestyrelsen frem for 9 (tidligere deltog de to suppleanter ligeværdigt i bestyrelsesarbejdet, dog uden stemmeret, hvis det nåede dertil). Nu er suppleanterne regulære suppleanter. Da vi samtidigt har haft enorme arbejdsopgaver, var tidspunktet ikke heldigt. Om suppleanter skal i arbejdstøjet igen en gang, må tiden vise. Som alt andet har det plusser og minusser.

Vi arbejder med at få opgaverne fordelt, så det bliver så jævnt fordelt som muligt. Der er stor forskel på tyngden af arbejdet, det kan nok ikke helt undgås, men vi er i gang med at prøve at alle tager opgaver - tak for det til jer i bestyrelsen. Den måde jeg kan lide at være formand på er, når bestyrelsen har en flad struktur, når de fleste beslutninger tages ved konsensus. At have en flad struktur i en organisation kræver, at alle tager nogenlunde lige meget fra, at alle har sat sig ind i alt og føler sig ansvarlige for alt.

Som noget nyt har vi i år valgt at sende regninger for medlemskab ud pr. mail. Det var et stort arbejde at oprette alle i systemet, og det var ikke ubetinget en succes. Formentlig gik mange mails i spam eller uønsket post. Mange havde fået nye mailadresser og ved nogle, var der en bindestreg i stedet for et punktum. Mere skal der ikke til, for at mailen ikke kommer frem, som I ved. Faktisk manglede over 130 at betale medlemskabet i sommer.

Vi har brug for jeres medlemskab, det er motoren i vores arbejde. Selvom vi arbejder frivilligt, er der udgifter forbundet med at drive en forening, det koster noget at sætte fokus på Marte

Meo. Uden medlemmer ingen forening. Økonomien er lidt mere stram end tidligere, vi har haft som princip at have en buffer, det har vi stadig, men færre medlemmer og færre arrangementer giver mindre buffer.

Vi er i gang med at tænke over, måske retænke de forskellige kontingentsatser: Pensionister og studerende sætter vi penge til ved, når bladene er sendt ud. Men det er rart at have trofaste læsere, som blot er stoppet på arbejdsmarkedet. De studerende vil vi gerne have til at lære foreningen at kende. Institutionsmedlemsskabet stiger og det personlige medlemskab falder. Det er godt at have institutioner med, rart bladene ligger på arbejdspladser. Men medlemsskabet giver ikke den enkelte et tilhørsforhold til foreningen, man føler sig ikke forpligtet. Og vi vil virkelig gerne have medlemmer, som er engagerede i foreningen.

Jane Larsen: Marte Meo Nyt – Bladet

Marte Meo Nyt er dette år igen udkommet to gange. De to blade har været fyldt med alsidige artikler fra jer medlemmer omkring det, I er optagede af og arbejder med. Det har været spændende læsning til stor inspiration for alle. Blive endelig ved med at sende artikler til os.

Meget tilfredsstillende at årets to blade ene og alene er artikler skrevet af engagerede Marte Meo folk. Det kan vi godt være stolte af.

I bladudvalget har vi mødtes online to gange og har sammen gennemgået alle de indsendte artikler. Derudover har vi kommunikeret en del over mail. Det er et omfattende arbejde, som er intenst lige op til at bladet skal i trykken. Men også et meget givende arbejde, hvor produktet bliver vældig tydeligt. Samarbejdet med trykkeriet er velfungerende og vi synes selv, at opsætningen er meget indbydende. Husk at alle bladene ligger digitalt på Marte Meo Foreningens hjemmeside og er tilgængeligt for medlemmer.

Bladudvalget har skiftet redaktør og det er nu Jane Larsen, der bestrider denne post. Stor tak til Dorte Nikolajsen som gennem rigtig mange år har haft redaktørposten. Dorte er stadig en del af bladudvalget og derudover er Marita Kirketofte også fortsat med. Marita er en yderst garvet og effektiv deltager. Vi håber, I alle fortsat nyder at modtage bladet.

Jane Larsen: Facebooksiden

Vi har i bestyrelsen stor glæde af at kunne kommunikere ud til jer via vores Marte Meo Facebook side. Vi sætter stor pris på jeres likes, delinger og kommentarer, dette gør at vi sammen udbreder viden om Marte Meo og når ud til endnu flere på Facebook. Vi har i bestyrelsen besluttet, at siden kun forholder sig til at formidle indhold, der har direkte Marte Meo relevans. I er altid velkomne til at gøre os opmærksomme på sådan relevant information, og vi vil videreformidle det via siden. I året der er gået, blev Facebook brugt på helt anden vis af flere omgange. Vi holdt grundet Covid-19 vores generalforsamling live fra foreningens side, og I havde på denne måde mulighed for at deltage online. Både til selve generalforsamlingen, men også til det online oplæg fra Mette Carendi omkring tilknytning. Ligeledes grundet Covid-19 blev uge 11 afholdt online. Her foregik det i rigtig mange af oplæggene via Facebook livebegivenheder. Vi får stille og roligt flere og flere følgere, er i skrivende stund oppe på 1468 personer, der følger siden.

I bestyrelsen er Marianne Sigersted, Ingegerd Bjørke og Jane Larsen ansvarlige for Facebooksiden.

Marianne Sigersted: Fra Uge 11 udvalget

Sidste års uge 11 gik over al forventning. Der blev afholdt 12 online oplæg, og mange flere mennesker havde mulighed for at se oplæg på tværs af landet, da transport ikke var en forhindring. Det var virkelig flot, at alle var så omstillingsparate til at gå fra fysiske oplæg til at afholde online oplæg. Det blev en succes!

I år har vi valgt, at der kan afholdes både online og live oplæg. Hver enkelt oplægsholder bestemmer selv, hvilken form de vil anvende. På nuværende tidspunkt er der syv friske oplægsholdere, der har meldt sig. Vi kan sagtens være mange flere! Tak til uge 11 udvalget både dem fra bestyrelsen og også til Inger og Sallie.

Gitte Henriksen: Nordisk kongres

End ikke i vores vildeste fantasi havde vi forestillet os, at vi endnu engang måtte aflyse Nordisk Kongres i København. Vi havde med omhu udvalgt datoerne 20 og 21 maj i 2021, disse dage skulle der have været et bombardement af Marte Meo metodikkens mange stemninger på hotel Scandic Copenhagen, men Covid-19 hærgen over det ganske land gjorde, at det ikke var muligt at gennemføre kongressen. Heldigvis foregik aflysningen af hotellet lidt mere gelinde anden gang, og alle oplægsholdere var forstående. Mange af deltagerne er også holdt ved, det er vi meget taknemmelige for. Det har været et mægtigt stort arbejde med at tilbagebetale og overføre deltagere og her skylder vi vores formand i foreningen Dorte en stor tak, Dortes fritid har været lejet ud til foreningsarbejde mange gange i året, der er gået.

Nu må vi gå ud fra, at tredje gang må og skal være lykkens gang. Den 19. og 20. maj 2022 sker det, rammen er stadig Scandic Copenhagen, programmet er genskabt, udgangspunktet gennem hele kongressen er stadig Marte Meo Basic. Vi Marte Meo mennesker ved, at det er alle de små detaljer, der gør den store forskel og laver kvantespring i udviklingen af trivsel hos mennesker fra vugge til grav. Derfor har vi bedt alle oplægsholdere om at have blik for netop de enkelte Marte Meo detaljer i deres oplæg.

Vi vil som bestyrelse gøre alt for, at vi får en fantastisk kongres, sommerfuglene, vi havde i maven i 2020 og igen 2021 af bare forventninger, havde for en stund forladt os, sommerfuglene er på vej tilbage, vi har budt dem velkomne. For vi er som bestyrelse igen helt klar til at skrue forventninger op, Nordisk kongres 2022 bliver et bombardement af stemninger, viden og skønt samvær. Vi glæder os!

Ingegerd Bjørke: Hjemmesiden

Nu er hjemmesiden ikke ny længere, men vi må stadig arbejde løbende med f.eks. hacking, hvor nogle enkelte medlemmer pludselig bliver udbydere af erotisk indhold i stedet for Marte Meo. Vi bliver lidt rystede, og smiler alligevel lidt, skynder os at

rette, kontrollere og tjekke at tingene er, som de skal være.

Arbejdet med hjemmesiden med nye indlæg, justeringer af det bestående, nye medlemmer, nye terapeuter og lign. er fortsat et fast arbejdspunkt, som vi er nødt til at tage seriøst i disse digitaliserede tider.

Der er vist altid plads til forbedringer, så vi øver os fortsat i at redigere tekst, billeder og film mm.

Dorte Nikolajsen: Til sidst
Temaer for det kommende års arbejde i bestyrelsen:
Fordeling af ansvar og opgaver kunne det også kaldes.
Kongressen.
Uge 11 som virtuel og live begivenhed.
Hvordan får vi flere medlemmer? Og gentænkning af kontingentsystemet.
Årshjul med what to do omkring regnskabsfunktionen.

Pia Andersen: Regnskabet
Det, der har fyldt i jobbet som kasserer i dette regnskabsår, er indkrævning af kontingent.

De tidligere år er kontingenter tikket ind i januar/februar måned, mere eller mindre automatisk. Grundet opkrævningen via mail, røg mange af disse i spammail. Slut marts 2021 manglede stadig betaling af 137 medlemmer = ca. 45.000 kt.

Bestyrelsen brugte tid på at kontakte alle restancerne via mail, sms og telefonopkald.

Til sidst fik vi støtte fra tidligere bestyrelsesmedlem Marita TAK.

Ønske scenarie ville være, at vi fik en mere simpel løsning evt., med Mobile Pay eller lignende.

Vores beholdning pr. 30.9.2021 er kr. 667.822,84.Denne beholdning kan ikke ses som et overskud. Beholdningen er kun så stor, da der her er tale om betaling fra medlems deltagelse til kommende Nordisk kongres 18. - 20. maj 2022.

Beretning blev godkendt.

4. Foreningens regnskab fremlægges – godkendt.
   Se hjemmesiden.

5. Indkomne forslag – ingen – hverken fra bestyrelse eller medlemmer.

6. Fastsættelse af næste års kontingent:
   349 for personlige medlemmer
   495 for institutioner
   150 for studerende og pensionister
   Godkendt

7. Valg til bestyrelse:
   Jane Larsen – modtager genvalg og blev valgt
   Marianne Sigersted – modtager genvalg og blev valgt
   Maria Seidler – genopstiller ikke
   Dorte Nikolajsen – modtager genvalg og blev valgt

   Karina Johnson Eichhorst ønsker at opstille til bestyrelsen. Karina vælges til bestyrelsen.

   Michelle Ebbesen er som suppleant på valg og ønsker ikke genvalg.
   Mette Rosgaard opstiller til 1. suppleant – og vælges
   Britta Andersen opstiller til 2. suppleant – og vælges

8. De forgangne revisorer Anne-Marie Folgersen og Annie Andersen ønsker efter 24 år ikke genvalg. Sallie Ziri Meyrowitsch og Christina Munch stiller begge op til revisorer og vælges.

9. Eventuelt:

   Der fremsættes forslag om at supervisors skal være bedre til at gøre opmærksomme på at Marte Meo Foreningen eksisterer, og at det er vigtigt at melde sig ind.

Derudover blev Pernille Roug modtager af Marte Meo prisen 2021.

Hvad ser vi, når vi ser?

Forfattet af Jytte Birk Sørensen, Marte Meo supervisor, Dansk Marte Meo Center.

Marte Meo metodens suveræne redskab er videooptagelser af almindelige hverdagssamspil. Metoden sætter spot on på hverdagens mange rutiner og mødeøjeblikke, og mikroanalyserer kvaliteten af det intersubjektive rum, vi alle lever i. Videooptagelser gør det muligt at flytte fokus fra individet til relationen til mindste analysedel, hvor samspillet nærmest kan mikroskoperes. Det er ikke uden grund, spædbarnsforskeren Daniel Stern kaldte videokameraet for kontaktens mikroskop (Stern 2004).

Som det vil fremgå af denne artikel, er jeg blevet meget optaget af, hvordan udvalgte videoklip af samspil tilsat uddybende faglige refleksioner og begrundelser er særligt mentaliseringsfremmende. Vi kan lære gennem Marte Meo (video) at SE hinanden indefra og os selv ude fra.

Denne artikel tager afsæt i en eksemplarisk case, hvor forældrene har minimale mentaliseringskompetencer. Problematikker vi ofte møder og heldigvis kan afhjælpe netop gennem brug af udviklingsstøttende samspilsklip, hvor forældrene udvikler bedre mentaliseringskompetencer.

Målgruppen her er børn og unge sammen med voksne, både ude og hjemme med det formål at optimere nærvær og trivsel i de nære relationer. Når vi har mange bekymringer, vanskeligheder og udfordringer med hinanden, er der risiko for konflikter med mange former for forsvarsmekanismer i spil, som altid vil implicere samspilsvanskeligheder. Vi får svært ved at se hinanden indefra, da mentaliseringskompetencer ifølge Susan Hart (2016) fungerer bedst, når jernet (hovedet) er koldt og ikke for varmt.

Netop kontakt, tilknytning og samspil har enorm betydning for den enkeltes trivsel, udvikling og mestringsbestræbelser. Vi udvikler socioemotionelle kompetencer ved at indgå i samspil med andre; der er ikke andre udviklingsveje. Socioemotionelle kompetencer (Sørensen 2010, 2013) kan associeres med udviklingen af den enkeltes deltagelsesmuligheder i det sociale liv. Ved at være sammen med udviklingsstøttende voksne lærer barnet modet til at turde, kontaktglæde med mennesker, selvværd, socialitet, sprog og meningsfuldhed i eget liv sammen med andre. Alle er væsentlige kompetencer for at kunne deltage aktivt og engageret i eget og andres liv. Det er her livet læres, udfoldes, mestres, beriges og nydes, men desværre også det modsatte.

Fravær af nære relationer, belastende og risikofyldte tilknytninger og negativ eller ingen kontakt medfører stor menneskelig smerte og mange trivsels- og udviklingsvanskeligheder med stor risiko for berettiget eller uberettiget at få én eller flere diagnoser. Problematikker som følgende case illustrerer:

Mor Dorthe har rettet henvendelse til kommunens familieafdeling med ønsket om et Marte Meo forløb. Hun fortæller, at de er en familie på fem: Far, mor og tre børn. To drenge på henholdsvis 8 og 10 år, og en pige på 3 år. Mor mener, at alle tre er særligt sensitive; ligesom begge forældre er sikre på, at den ældste søn, Jens, har ADHD. Der er endnu ikke stillet en diagnose, men familien afventer besked fra børne- og ungdomspsykiatrisk afdeling. Dorthe oplyser, at både hun og hendes mand døjer med depression og er i medicinsk behandling. Begge er lige i øjeblikket sygemeldte. Far arbejder som pedel, og Dorthe er uddannet i en bank. Hun betegner depressionen som en overbelastningsdepression grundet en barsk opvækst med efterfølgende angst og kraftig overvægt. Hun oplever også sig selv som særligt sensitiv. Henvendelsen til familieafdelingen skyldes uoverskuelige problemer med Jens på 10 år. Hun fortæller, at han ingen stopklods har, er meget impulsstyret med et hidsigt temperament. Han har svært ved at begå sig både hjemme og i skolen. Der er mange daglige konflikter og skænderier.
Dorthe har indenfor de seneste par år tænkt på, om hun lider af en forsinket fødselsdepression, hvilket hun forklarer med, at hun ikke nærer særlig varme følelser for Jens. Hun har gennem Jens' opvækst ikke været i besiddelse af kærlige følelser for ham; han opleves mest som en belastning. Når hun kigger tilbage, var Jens ikke ønsket, men var et uheld, som hun siger. Han blev født for tidligt og ville ikke tage nok næring til sig. Han oplevedes som en krævende baby, der skreg meget og var svær at trøste. Han beskrives generelt som meget mere vred end glad. Dorthe vil gerne have hjælp til at udvikle mere kærlige følelser for Jens.

Marte Meo film:
Familien filmes, mens der spises. Mor henvender sig ikke til Jens, hun er optaget af at hjælpe lillesøster. Hun er tavs og ser trist ud. Far er koncentreret om at spise og er tavs. Jens sidder og kigger trist ned i tallerkenen, spiser koncentreret og ensomt. Han søger ikke øjenkontakt og er primært optaget af maden. Der ses stressende tavshed, alle passer sit eget.
I legesituation, hvor mor og Jens skal spille matador, ses en tavs og trist mor. Jens kigger med sporadiske blikke på mor, ser mild ud og er optaget af spillet. Lillebror kommer ind, mor tysser på ham ved at sætte fingeren på læben. Jens henvender sig til lillebror og siger, han gerne må prøve at slå for ham. Brødrene kigger på hinanden, og der anes et smil. Mor siger blidt til lillebror og kigger mildt på ham: "Det er dejligt at have en storebror, der vil hjælpe sin søde lillebror". Jens reagerer med at smile, bide sig let i læben og kigger ultrakort på mor. Hun kigger på lillebror.

Mors perception/forståelse af Jens

Kigger vi gennem mors blik på sig selv, sin familie og ikke mindst på Jens, ser vi en mor med reducerede mentaliseringskompetencer. Hun tænker ikke kontekstuelt, relationelt og multikausalt. Jens var som udgangspunkt ikke ønsket, præmatur, vanskelig at regulere og ikke mindst svær at holde af. En barsk og risikofyldt start på livet. Aktuelt beskrives han som særligt sensitiv, skal udredes for ADHD grundet voldsom impulsivitet og et hidsigt temperament og følgelig mange konflikter. Mor beskriver altovervejende Jens og sig selv monokausalt og ud fra et en-personers-perspektiv.

Hun formidler et fravær af mentaliseringskompetencer ved ikke at se Jens indefra og på hans adfærd som symptomer på fravær af kærlig omsorg, sunde tilknytningsmuligheder og psykisk sårbare forældre. Hun kan se en kobling mellem egne vanskeligheder og en barsk opvækst, dog præget af indlært hjælpeløshed. Der ses nu en sprække til en relationel tilgang, da hun ønsker hjælp til at udvikle mere kærlige følelser for ham, hvor hun påtager sig en aktiv og cirkulær rolle. Hun ser muligheder for ændrede og mere sunde samspilsmønstre gennem et Marte Meo forløb.

Jens i et Marte Meo perspektiv

Videooptagelsen bekræfter mors oplevelse om manglende kærlige følelser for Jens. Det faktum, at de IKKE kigger på hinanden og viser udtalt kontaktløshed og ensomhed i relationen, vil resultere i mistrivsel og alvorlige reguleringsvanskeligheder hos begge. Jens' mistrivsel fremviser ADHD-lignende karakteristika. Men flytter vi blikket fra Jens som individ, og stiller skarpt på relationen mor og Jens ved brug af videooptagelser af samspil, opnår vi mere viden om hans relationelle udviklingsbetingelser, og hvordan disse kan optimeres gennem udviklingsstøttende kontakt. I et relationelt perspektiv er barnet (Jens) ikke problemet, men han viser problemet.

Gennem udvalgte og velvalgte videoklip forandres mors blik gradvis på Jens, hvor billedets emotionelle kraft med fokus på mor som betydningsfuld omsorgsperson og kærlig rollemodel, der gennem udviklingsstøttende kontakt skaber unikke resiliente forandringspotentialer. Der laves forløb med både far og mor, som gennem ti tilbagemeldinger får udviklet deres mentaliseringskompetencer, som løbende kan ses og høres i forældrenes samspil med børnene. Familien viser meget mere glæde og nærvær, og konfliktniveauet markant reduceret. Jens får ikke diagnosen ADHD, og viser god trivsel både ude og hjemme.

Videoklip bør være et must i både forebyggende og behandlende tiltag i alle regi'er.

> **Vi kan lære gennem Marte Meo (video) at SE hinanden indefra og os selv ude fra.**

Med 20 års erfaringer i den fascinerende samspilsverden kan det til stadighed undre, hvorfor metoden ikke implementeres langt mere i praksis. Det er der mange svar på, men mit er bl.a., at det er forudsætningskrævende at lære at SE og ANALYSERE trivsel og mistrivsel, og jeg vil slutte med et citat, som indkredser det særlige (sårbare) i det almindelige: *"De sociale spil om intimitet og kærlighed, om opmærksomhed og respons, om samliv og nærvær og om forståelse og misforståelse - mellem forældre og børn, mellem kærester, venner, jævnaldrende og kolleger og også mellem behandlere og patienter - er meget sårbare. Det er simpelthen kompliceret."* (Skårderud & Karderud, 2007, In: Bateman & Fonagy, 2007, p. 13).

Et barn skal have ro og tid til nærværende samspil, for at den mentale udvikling får de bedste betingelser. Men et børneliv anno 2022 er ofte hektisk. Marte Meo hjælper med at sætte spot på de udviklende øjeblikkes store betydning.

Udviklende øjeblikke er truede i 2022

Af Rikke Yde Tordrup, psykolog og klinisk specialist i børn og unge, privatpraktiserende psykolog, fagbogsforfatter og foredragsholder. Rikke Yde har fået udgivet "Udviklende Øjeblikke" fra Akademisk Forlag samt serien "Tryg Tilknytning" om de 0 til 2-årige.

En dagplejer går tur med fem børn. Fire af børnene sidder i en stor klapvogn, det femte barn går selv og holder fast i barnevognens stel. En fejevogn kommer pludselig om hjørnet, og pigen, der går selv, farer sammen. Dagplejeren fanger pigens blik og siger: "Der blev du forskrækket?" Pigen nikker og siger: "Fejevogn." Dagplejeren siger roligt: "Ja, nu er den væk igen," og pigen siger: "Væk." Hvorefter hun går frejdigt videre.

Dette samspil mellem pigen og hendes dagplejer tager kun et øjeblik, men i øjeblikket sker der udviklingspsykologisk og tilknytningsteoretisk rigtig meget.

Desværre kan børn i 2022 kigge meget langt efter denne form for udviklende øjeblikke i deres hverdag. Udviklende øjeblikke kræver ro og tid til nærværende samspil, samt stabile primære og sekundære omsorgspersoner, og begge dele er ofte fraværende i en verden med travlhed og mange forskellige voksne i skoler og dagtilbud.

En særlig mental kontakt

Allerede på fosterstadiet udvikler vi et prænatalt tilknytningssystem. Det sker gennem vores mors tilknytning til os. Fra fødslen bygger vi videre på dette tilknytningssystem, i samspil med vores primære omsorgspersoner.

I nærværende samspil kan der opstå den særlige mentale kontakt, der får os til at opleve, at vores primære omsorgspersoner føler med os og kan sætte sig i vores sted. Denne kontakt kalder jeg "udviklende øjeblikke," hvilket er en oversættelse af teoretikeren Daniel N. Sterns "now-moments." I et års-alderen bliver vores samspilserfaringer samlet i vores hukommelsessystemer efter princippet "mange bække små, gør en stor å".

Den "store å" er nu og for altid vores primære tilknytningsmønster. Nye samspilserfaringer kan senere give os nye tillærte sekundære mønstre, men hvis vi er under pres, vil vi ofte gå tilbage og bruge vores primære mønster fra et års-alderen.

Hvis vi udvikler et trygt tilknytningsmønster, får vi højt selvværd og tillid til andre. Derfor inviterer vi både vores forældre og andre omsorgspersoner ind i samspil omkring vores oplevelser i udforskningssystemet og bruger dem til at finde ud af, om omverden er farlig.

Tilknytningssystemet skal sikre vores overlevelse. Når der er fare på færde, ringer vores trusselsystem, og vi skal helst søge en base, som beroliger os. Når basen dæmper trusselssystemet, bliver vores udforskningssystem aktiveret, og vi kan nu lege og lære. Har vi en tryg tilknytning, tør vi bevæge os ud fra vores base og ser os tilbage, når trusselsystemet ringer.

> **Udviklende øjeblikke kræver ro og tid til nærværende samspil, samt stabile primære og sekundære omsorgspersoner**

Det nærværende samspil

Pigen på tur i dagplejen bruger sin dagplejemor til at regulere sig fra uro til ro. Derved bliver hendes trusselsystem dæmpet, og hendes udforskningssystem aktiveret. Pigen kan nu gå nysgerrigt videre på turen.

Det kan lade sig gøre, fordi pigen har en tryg tilknytning. Samtidig bekræfter og videreudvikler samspillet med dagplejeren pigens positive indre arbejdsmodel. Pigen har sandsynligvis oplevet at hendes mor har knyttet sig til hende i graviditeten ved at have mentale forestillinger om fosteret, ved at have rørt kærligt ved maven og måske talt eller sunget for den lille derinde.

Pigen har formentlig også fået udviklende øjeblikke i nærværende samspil efter fødslen og i det første leveår. De udviklende øjeblikke har i 1 års-alderen samlet sig efter princippet "mange bække små, gør en stor å," og hun har nu samlet en indre arbejdsmodel af sig selv som kompetent, og andre som hjælpsomme, når det kommer til at få trøst og beroligelse.

Derfor inviterede pigen straks dagplejeren ind i et samspil, da

hendes trusselsystem gik i gang på grund af fejevognen. Det gjorde hun ved straks at se sig tilbage efter hende i forskrækkelsen. Dagplejeren var også nærværende i samspillet og tog imod invitationen fra pigen til at være hendes trygge base. Dagplejeren svarede på pigens invitation til at regulere hendes trusselsystem og beroligede hende med mimik, kropsprog og ord samt en spejling af pigens følelser.

I spejlingen leverede dagplejeren pigens forskrækkelse tilbage til hende med en ro, så pigen kunne tage imod nedreguleringen. Spejlingen var også markeret, hvilket vil sige at dagplejeren spejlede pigens forskrækkelse og ikke sin egen følelse i situationen.

Pigen vil med tiden blive i stand til at bruge samspil og udviklende øjeblikke som dette, til selv at kunne vurdere fejemaskinens farlighed og regulere sig selv til ro.

Hektiske børneliv har konsekvenser

Hvis børn har meget få udviklende øjeblikke i den tidlige barndom, er de i risiko for at udvikle utrygge tilknytningsstile. De kan få vanskeligt ved at regulere deres følelser, få lavt selvværd og mistillid til verden og få svært ved at vurdere, hvad der er dejligt, og hvad der er farligt. Resultatet kan være, at de træffer dårlige og farlige valg. Konsekvenserne for børnene kan desuden være, at de oplever angst, stress og ensomhed, da de hverken kan bruge andre eller dem selv til at falde til ro i en verden fyldt med stimuli i højt tempo.

Desværre er der mangel på udviklende øjeblikke i børneliv anno 2022. Udfordringerne skabes bl.a. af travlhed, tidlig adskillelse og opbrud i børnefamilierne. De lave normeringer, og udfordringer med skiftende personale i dagtilbud, hvor fokus er på læreplaner og tests fremfor tryghed, gør heller ikke noget godt for den nødvendige ro. Det samme gælder udskiftningen af lærere efter indskoling og mellemtrin, samt digitaliseringen, der fylder mere og mere i børns liv.

Serien Tryg tilknytning i børnefamilien, sundhedsplejen, vuggestuen og dagplejen er udgivet fra Dansk Psykologisk Forlag i 2022. De 4 bøger indeholder gode råd til hvordan de der er sammen med børnene i 0-2 års alderen kan styrke barnets tilknytning.

Tegning af Pernille Mulbach fra Tryg tilknytningsserien fra Dansk Psykologisk Forlag 2022

Manglen på udviklende øjeblikke kan være et af budene på, hvorfor børnepsykiatriske diagnoser eksploderer i disse år. Det er universelt for ethvert barn, at der skal udviklende øjeblikke og tryg tilknytning til, for at udvikles mentalt sundt. Børn, der mangler udviklende øjeblikke, mangler en indre positiv arbejdsmodel af sig selv, andre og verden. Derfor udvikler de ikke tryg tilknytning.

> **Desværre er der mangel på udviklende øjeblikke i børneliv anno 2022. Udfordringerne skabes blandt andet af travlhed, tidlig adskillelse og opbrud i børnefamilierne**

Fokus på de udviklende øjeblikke

Derfor er det vigtigt, at fagprofessionelle bliver ved med at holde fokus på de udviklende øjeblikkes store betydning. Det er min oplevelse at Marte Meo netop gør dette. Holder fokus, filmer og skaber endnu flere øjeblikke. Tilgangen åbner op for, at man kan se den affektive afstemning i øjeblikket mellem barnets primære omsorgspersoner, og dokumenterer hvor vigtigt denne emotionelle dans er i barnets første tid.

Derfor er det mig en stor ære at være inviteret til at tale om udviklende øjeblikke på Marte Meo Nordisk Kongres 2022. En invitation jeg har taget imod med stor glæde, og som jeg ser frem til.

Dear Marte Meo professionals

I would like to inform you about the newest developments within the Marte Meo Network.

At the conference I will show the newest Marte Meo Learning Sets`, which can be used in both training and presentations.

I will demonstrate these by using all our professional fields, such as: childcare, health services, child and youth care services, care of the elderly and disability services/ dementia, psychiatry and psycho-somatic illnesses.

Marte Meo Learning Sets

'Marte Meo Learning Sets' are collections of videoclips that showcase moments of interaction in the everyday life. They demonstrate how Marte Meo developmental support information is used to give a broad range of individuals a 'Golden Gift' that they will benefit from for their entire lives.

There are two different levels of learning sets. One is for professional use and the other is for the families of the kids.

1. Family Learning Sets – Circle of Love –

'Marte Meo Learning Sets' are different videoclips from three individual families that have been recorded over the span of three years.

These learning sets inform the family members about everyday interactions, and how to make the most out of daily life regarding supporting the development of their kids, staying connected/ improving connection and relationships. There are Golden Gifts in the family learning sets, which can be used by every member in the Circle of Love` to contribute to improving the quality of life.

The development of the learning sets can be ordered on www.martemeo.com

2. Professional Learning Sets

The professional 'Marte Meo Learning Sets' are collections of video clips, that demonstrate how the Marte Meo method can be used in different professional fields. These include family services, early years day care services, health services, nursing care, child and youth care services, care of the elderly and disability services. And a set of instruction clips from Maria on how to use these clips in presentations and education.

At this moment I am developing specific Learning sets with a collection of videoclips for childcare/ elderly care and healthcare, I will show some of the clips from the professional fields.

Marte Meo Educational Programmes for Universities and Colleges

Although Marte Meo was not originally developed for the academic world, various universities, colleges and institutions worldwide are collaborating with me to make the 'Marte Meo Learning Sets' suitable for their training systems.

A selection of their responses and feedback:

"Marte Meo shows the way back to the origins, back to the origin of communication".

"We are full of theories, super educated. But the Marte Meo Method concretizes our work".

"Since I trained in Marte Meo, I have benefited much more from my theoretical knowledge".

"I would like to consult with you. Since giving seminars on Marte Meo at the university, I have increasingly thought that the basic concept behind Marte Meo could be so valuable to all students in social work and teaching professions. Academic studies are lacking practical experience and don't support enough learning about one's own abilities interacting with other people and the developmental processes involved".

Many universities are already using Marte Meo to bridge the gap between theory and practice.

I regularly receive feedback from universities and colleges that say the Marte Meo methods fit perfectly, into the latest theories and research within child development and neurobiology. More research articles on the Marte Meo method and its application, are being published. Articles can be found on our website.

Marte Meo Innovation Teams and 'High Level Master Classes'

I have put together innovation teams for disciplines and fields of work. I have therefore invited colleges, universities, and professional training and education institutes to join Marte Meo International, in developing Marte Meo modules that fit with their curricula.

For 'High Level Master Classes', I invite Marte Meo professionals from various disciplines, to an intensive training for two days, to deepen their knowledge in applying Marte Meo in practice areas such as ASD, dementia, children's day care, family therapy, etc.

'Marte Meo International Competence Centres'

Marte Meo International Competence Centers are institutions that have shown that they can effectively use Marte Meo within their organization. These institutions are role models for other organizations within their professional field. Organizations and institutions that meet these standards, are invited to become certified as a 'Marte Meo International Competence Centre' by me.

In collaboration with these centers, I am developing tailor-made Marte Meo concepts for specific disciplines and populations.

I look forward to seeing you all. I have heard it will be possible to live as normal as possible regarding corona in Copenhagen.

Much love, Maria

Marte Meo Basic – Nordisk Kongres 2022

PROGRAM

Ryk programmet ud af bladet og ta' det med til kongressen...

Alt i dette program er inkluderet i kongresprisen

Onsdag den 18. maj

18.30 - 20.30 **Velkomst med lounge musik, indtjekning og snak.**
Der serveres sandwich og et glas vin.

Torsdag den 19. maj

Plenum:

09.30 - 10.00 **Velkomst**
Dorte Nikolajsen

10.00 - 12.00 **The Golden Gift Concept. Newest international developments**
Maria Aarts

12.00 - 13.15 **Frokost** (buffet)

13.15 - 14.15 **Smilets betydning for menneskets udvikling**
Sissel Holten, Marte Meo lic. supervisor
Smilets betydning for menneskets utvikling tar for seg hvilken effekt smilet kan ha gjennom å vise film og bilder som følger den teoretiske fremstillingen.

14.15 - 14.45 **Eftermiddagspause**

14.45 - 15.45 **The importance of naming the other**
Dorte Nikolajsen, Marte Meo supervisor
Naming will be illustrated through film clips from different stages of life.

Workshops:

16.00 - 17.15 **To use Marte Meo learning sets for different professional groups**
Maria Aarts
Kom og hør endnu mere omkring, hvad Maria Aarts har på hjertet.

Optimer din tilbagemelding
Christina Abildgaard, Marte Meo supervisor
Brug din verbale- og nonverbale kommunikation bevidst, for at skabe en god tilbagemelding for dig og modtageren.

Hotel Scandic // Vester Søgade 6 // 1601 København

Marte Meo Basic – Nordisk Kongres 2022

Tal med de sårbare børn og unge, få inspiration til hvordan
Susanne Schwartau, Marte Meo lic. supervisor
Få viden om hvordan du kan hjælpe børn og unge i alderen 7-15 år. Blandt andet ved hjælp af T.A.L.K – modellen som er en guide til den professionelle samtale.

At følge / vise forståelse for/ gå over broen til – kært barn har mange navne
Pernille Roug, Marte Meo lic. supervisor og Jane Larsen, Marte Meo supervisor
At følge og lede hænger uløseligt sammen.
Der vil blive nørdet med dette i alle aldre og sammenhænge.

18.30 - 23.30 **Velkomstdrink, festmiddag, underholdning og dans til dj-musik**

Fredag den 20. maj

Plenum:

08.30 - 10.30 **Now moments and attachment theory**
Rikke Yde, cand. psyk.
What should adult be aware of concerning the child and the adults to make Now Moments occur, in terms of a child's development?

10.30 - 11.00 **Pause**

Workshops:

11.00 - 12.00 **Supervision**
Maria Aarts
Eksklusiv mulighed for at få supervision på egne film i en lille gruppe. (Max 25).

Implementation of Marte Meo in Klepp Municipality
Tonje Alvestat Ophus, Marte Meo supervisor og Irene Havrevoll Refnes, Marte Meo lic. supervisor
I Klepp kommune er det vedtakt at alle barnhager skal veilede efter Marte Meo og foreldre tilbys kurser. Resultater og vedlikehold deles på denne workshop.

Marte Meo i arbejdet med børn med handicap
Marianne Arndal, Marte Meo terapeut
På Antons hus arbejder vi på tværs af afd. med Marte Meo. Der beskrives gennem film, hvordan arbejdet med Marte Meo øger trivsel og udvikling for børnene og faglig udvikling hos personalet.

Marte Meo i skolen – håndhilsning og relationel klasserumsledelse
Malene Baun Riis, Marte Meo supervisor
Den gode relation er fundamentet for al læring og trivsel. Der vil blive vist klip fra håndhilsning, opstart af timen og vejledning af den enkelte elev.

Hotel Scandic // Vester Søgade 6 // 1601 København

Marte Meo Basic – Nordisk Kongres 2022

Erfaringer ved bruk af Marte Meo veiledning i familer med sammensatte utfordringer
Pia Cecilie Tomasgard, Marte Meo supervisor
Veiledning til familiearbeit hos foreldre med f.eks. rusavhengighet og psykiske vansker. Hva er nyttig med å benytte metoden, og hva kan være dilemma?

12.00 - 13.00 **Frokost** (sandwich)

Workshops:

13.00 - 14.00 **Marte Meo og demens**
Jette Waagner Ryt-Hansen, Marte Meo supervisor.
Se forskellige måder at anvende metoden på indenfor demensområdet. Der vises klip fra akut-indsatser samt fra længerevarende interventionsforløb.

Mulighed for supervision på forløb eller filmklip i en lille gruppe (max 25).
Dorte Nikolajsen, Marte Meo supervisor
Workshoppen bygger på, at deltagerne medbringer egne filmklip.

En ny vej til konflikthåndtering med Marte Meo metoden og Low Arousal tilgangen
Anja Kristine Hvidberg Olsen, Marte Meo supervisor
Hvordan kan vi støtte andre til at bevare deres selvkontrol i konfliktsituationer samt fastholde vores egen nysgerrighed og se mennesket bag adfærden.

Erfaringer i forhold til utdanning av praktikere og kollegaveileder
Elisabeth Husveg Ramstad, Marte Meo supervisor og Mona Flåten Bjaanes, Marte Meo kollegaveileder
Erfaringer i forhold til utdanning av praktikere og kollegaveileder i SFO regi. SFO er en viktig vennskap og læringsarena for barn og dermed viktig arbeid.

14.00 - 14.30 **Pause**

Plenum:

14.30 - 16.00 **Om at SE det særligt udviklingsstøttende i det almindelige samspil – Marte Meo fra vugge til grav**
Jytte Birk Sørensen, Marte Meo supervisor
Videooptagelser af samspil gør det muligt, at vi kan spotte mestring og optimere livskvalitet i alle relationer. Vi kan bevidstgøre og mentalisere PLEJER.

16.00 - 16.15 **Afslutning**
Dorte Nikolajsen

Hotel Scandic // Vester Søgade 6 // 1601 København

Marte Meo Prisen

Hvad er Marte Meo Prisen:
En anerkendelse af en Marte Meo uddannet person eller en gruppe, der gør en forskel for at udbrede og udvikle Marte Meo metoden.

Hvem kan indstilles:
Alle medlemmer af Marte Meo Foreningen med undtagelse af medlemmer af Marte Meo Foreningens bestyrelse.

Hvornår uddeles prisen:
På Marte Meo Foreningens årsmøde den første fredag i november.

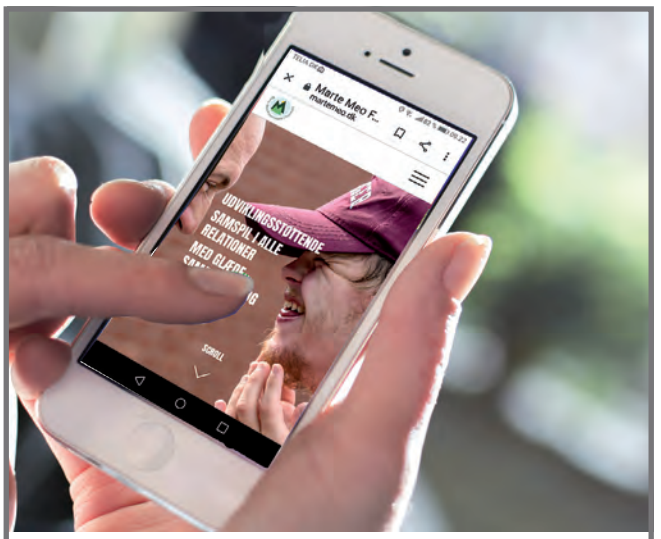
Hvad består prisen af:
Et certifikat og gratis deltagelse for 1 person til næste årsmøde.

Hvordan indstiller man til Marte Meo Prisen og hvem kan indstille:
Man indsender en skriftlig indstilling til prisen med navn på den eller de personer, der skal indstilles. Man begrunder, hvorfor lige netop denne person eller gruppe skal indstilles til prisen. Man kan indsende ansøgninger hele september måned til bestyrelsen@martemeoforeningen.dk

Hvordan udvælges vinderen:
Det gøres af Marte Meo Foreningens bestyrelse i oktober måned.

Marte Meo Foreningen i Danmark

Certificering af institutioner

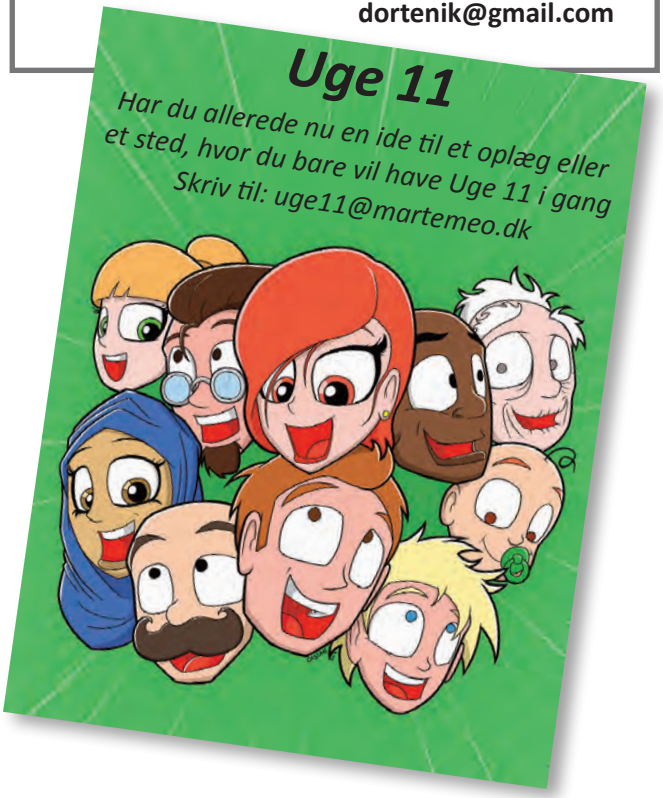
Skal din arbejdsplads Marte Meo certificeres? Eller skal den recertificeres?

Se på foreningens hjemmeside hvilke kriterier der er. Udfyld papirerne.

Send dem til koordinator@martemeo.dk senest 1. september i år.

Certificering afholdes hvert år dagen før Marte Meo Foreningens generalforsamling, som altid er den første fredag i november.

Spørgsmål om certificering sendes til:
dortenik@gmail.com

At benævne den anden...

Dorte Nikolajsen. Uddannet Marte Meo terapeut i 1999 og i 2006 uddannet supervisor af Maria Aarts. Formand for Marte Meo Foreningen i Danmark. Arbejder aktuelt som familiekonsulent i Gladsaxe og uddanner terapeuter.

Det siges, at Djævelen findes i detaljen

Han ligger og kigger, ser undrende og lidt trist ud. Ligger lidt uroligt, mens assistenten prøver at hjælpe ham med at få trøjen ordentligt på. Hun siger, mens hun smiler lidt: *"Du ligger lidt uroligt. Du kan ikke rigtigt lide dette her. Trøjen driller". Hun siger: "Den driller lidt, jeg retter den lige."*

Pigen i børnehaven står med tårer i øjnene kigger på de andre. Hun holder krampagtigt på sin skovl, siger "NEJ", og kigger efter de andre piger, som havde prøvet at tage den fra hende. Pædagogen smiler indfølende og siger: *"Du står og holder så fast på skovlen, du blev vist ked af, at Mie ville tage den."*

Begge episoder kan være episoder fra dagligdagen overalt i Danmark.

Små korte sekvenser eller klip fra en dagligdag med de dramaer, den byder på. Klip som kan synes banale og ligegyldige eller i det mindste knapt så væsentlige.

Klip som for Marte Meo uddannede rummer flere elementer, som har betydning for beboerens/barnets opfattelse af sig selv og chance for at komme godt videre den dag. Klip, der kan findes detaljer i, som kan bringes videre.

Maria Aarts siger: Gode sekunder giver forudsætning for gode minutter som giver gode timer som giver gode dage som giver gode uger, som skaber et godt liv.

Marte Meo foreningen har nu for 3. år i træk inviteret til Nordisk Kongres, "Marte Meo Basic".

Baggrunden for denne titel er, at Marte Meo Foreningen i Danmark ønsker at sætte fokus på detaljen, som gør Marte Meo anderledes end mange andre metoder. Netop det at gå i detaljen, det at se på Marte Meo i sin grundform, kan være med til at huske og genopdage de små tings enorme betydning. Det er det, vi bruger, når vi arbejder med Marte Meo. Vi bruger detaljen, arbejder med den og forstørrer den.

Det, der vil være fokus på i denne artikel, er begrebet: at benævne den anden. Det at benævne et initiativ hos en anden definerer Maria Aarts som: At opfange et initiativ og sætte ord på initiativet, som kan være enten et verbalt, et handle eller et følelsesinitiativ. (Aarts s. 29).

Når du gentager det, den anden siger enten helt eller delvist, benævner du den andens ord. Det er det verbale initiativ.

Når du benævner den andens handlinger, siger du, hvad du kan se, den anden gør. Barnet hopper. Du siger: *"Du hopper."*

Når du benævner den andens følelses initiativ og intentioner, kan du sige, at du ser trist ud, koncentreret, bevæget, glad eller du har virkelig lyst til kaffe. Du kan også sige, du har tænkt dig at tage legobilen.

Denne opdeling af at kunne benævne disse tre situationer er i Danmark lidt forskellig, alt efter hvilken forfatter du læser bøger af, hvem du bliver undervist af. Alle opdelinger af principper eller elementer har disse dele med: at benævne, ord, handlinger eller følelser. Det kan kaldes noget andet, men indgår altid i analysen. På grund af forskelligheden, vil jeg her sige noget om at benævne defineret af Maria Aarts. De mange forskellige måder at rubricere de enkelte elementer på kommer fra samme baggrund: Maria Aarts` udvikling af metoden. Derefter har den enkelte underviser eller forfatter rokeret med elementerne eller kaldt dem principper. Som basis handler Marte Meo om det samme. (Roug, 2021, nr 2 s 11 og 12)

Der er tjeklister for: positiv ledelse, for følgefilm og for legefilm. Når en case starter, optager man film med positiv ledelse og en følge film. For børn over ca. 2½ år desuden en legefilm. I den tid jeg har uddannet terapeuter, har det ændret sig, hvor der arbejdes mest. Tidligere var det ofte i ledefilmene, men det mest almindelige er nu, at der gives arbejdspunkter i følgefilmen. Det er sådan, at kan du ikke se, hvad den ældre borger med demens har på sinde, kan du have meget svært ved at få vedkommende til at gøre det, du beder om. Det gælder ikke bare ældre borgere, det gælder alle. Der skal være kontakt mellem omsorgsgiver og den, der skal gøre noget eller hjælpes, og når kontakten er oprettet, kan opgaven begynde. Først relation, så fælles fokus – så i gang. Der skal arbejdes med relation før ledelse. Ofte arbejdes der i lang tid med arbejdspunkter i følge situationer, og når den professionelle eller forælderen kan alle følge elementerne, er det ikke et problem at lede. Når først følge elementerne mestres, kommer egenskaberne til at lede - som dominobrikker, der falder en efter en.

Her til aften har jeg givet supervision til en studerende, der arbejder med mennesker med demens. Borgeren Birgit (med demens) sidder og skumler, med et tæppe trukket rundt om sig, da hjælperen Hanne kommer ind.
Hanne sætter sig overfor og ser på Birgit, der kigger væk med et vred udtryk.
Hanne venter lidt, så siger hun: Du ser lidt træt ud i dag. Mens hun imiterer Birgits måde at holde på tæppet på.
Nej, siger Birgit vredt, hvorfor skulle jeg være det?
Hanne: Du ser bare lidt vred eller ked af det ud, så jeg---
Birgit: Ja, det er fordi jeg havde sådan en dårlig morgen.
Hanne: "Årh det lyder ikke rart."
Så sidder de lidt uden ord og kigger på hinanden, og kort efter kan Hanne og Birgit samarbejde.
Det ser så nemt ud, og i virkeligheden er det kunst. Det er, hvad Kirkegaard kalder hjælpekunst.

Det, at benævne den andens initiativer er elementer i både positiv ledelse (med struktur) og i følge situationer (uden struktur.)

Benævne ord

Når du benævner den andens ord, gør du det ved at sige det samme som den anden. Gentage det, der er sagt. Det hele, dele af det eller lave en sætning ud af få sagte ord. Det skal ikke gøres papegøjeagtigt, men i en rytme og tone, der passer til den relation og den situation, der er. Hvordan det optimalt gøres afhænger af, hvem du er sammen med. Når det lille barn, som er ved at lære at tale, siger et ord, fuldfører vi sætningen. De fleste gør det helt automatisk, når det lille barn siger: "Mam". Så gentager vi: "Du vil gerne have mad", eller: "Ja, det er mad". Efterhånden som sproget udvikles bruges det, at benævne ord til at vise barnet, hvordan ordet eller udtalen rigtigt er. Da det er en gentagelse af det, barnet har sagt, føles det ikke som en korrektion, og det tager derfor ikke lysten til at tale fra barnet. Barnet siger: "Mig ha and". Du ved, hvad det betyder og siger: "Du vil gerne have vand".

I filmene til den nye bog "Småt er Godt" (ligger på Dafolos hjemmeside) ses det, hvordan det at benævne ord for børn i ca. 6 klasse har stor betydning. Læreren spørger om noget kompositionen af en bestemt type billeder. Eleven svarer, at det er komposition med forgrund, mellemgrund og baggrund". Hertil svarer læreren: "Præcis, en komposition med forgrund, mellemgrund og baggrund, det er anderledes". Læreren siger det samme som eleven, dermed føler eleven sig hørt, ved at læreren har hørt hende. Føler, at hun kan gøre noget rigtigt. Udover at læreren gentager har hun mulighed for at føje mere til, gentage med en ekstra oplysning, uddybende (Småt er godt, 2021) (Gerhardt, Kærlighed gør en forskel s. 43 og 78). Eleven ved, at hun er hørt af læreren, fordi læreren har gentaget sætningen. Ved at føje mere til det sagte, får ikke bare den elev, men hele klassen en større viden om emnet. Her betyder det at benævne ord, at klassen og eleven opgraderes, hvad viden angår samtidigt med at den elev, som har sagt noget, bliver anerkendt.

Det er mere vanskeligt at benævne ord, når man arbejder med mennesker med demens. Når en stor del af sproget er forsvundet, kan det være meget smertefuldt at blive fejlfortolket.

Det er mere vanskeligt at benævne ord, når man arbejder med mennesker med demens. Når en stor del af sproget er forsvundet, kan det være meget smertefuldt at blive fejlfortolket. Det er ikke altid det, som kommer ud af munden på et menneske med demens, er det, som personen ville sige. Så, hvis der bare benævnes ord, kan det blive svært og frustrerende for borgeren, at den usammenhængende tale forstørres. Det kan udløse tilbagetrækning eller vrede.

Der kommer filmene virkelig til deres ret. Ved at gennemse film kan man finde frem til, hvordan logikken er hos denne beboer. Måske kommer der et enkelt ord, som er kædet sammen med det, som beboeren er i gang med.

Findes der en mening i beboerens ord, giver det meget ofte stor glæde og lettelse hos beboeren, som kan være forpint over ikke at kunne udtrykke sig. Det, at et ord er blevet forstået, kan i nogle tilfælde hjælpe borgeren med at sige mere indenfor samme emne, så der er en samtale i gang. Benævne ord er et vigtigt arbejdspunkt i demensarbejdet, det skal bare gøres varsomt. Benævnes alle de uforståelige ord, bliver det mere forvirrende for borgeren.

I samvær med de mennesker vi holder af og omgiver os med,

benævner vi ofte den andens ord uden at lægge mærke til det. Din veninde siger: "Jeg har været i Spanien i to uger". Du siger: "I Spanien, det lyder dejligt". Det, at du gentager dele af det, hun har sagt, betyder, at hun føler sig hørt. Hun ved, du er interesseret i, hvad hun siger. Hun ved, at du fik fat i, at hun var i Spanien. Det er rart og en anerkendelse af det sagte.

Handling

Det at den voksne sætter ord på, hvad vedkommende ser barnet gøre eller forsøge at gøre, får barnet til at føle sig set, hørt og forstået. "Det er styrkende for barnet, at den voksne sætter ord på barnets virkelighed". (Thorman)

Det at barnet eller den voksne, som er ved at miste sine færdigheder, med en god stemme får fortalt, hvad vedkommende har gang i betyder, at han/hun føler sig set i en affektiv afstemning. Om det rent faktisk er en affektiv afstemning, kan kun selve momentet afgøre. Det er det, som er det unikke ved Marte Meo, at vi kan se: Er der god kontakt eller er der ikke god kontakt? Er det et nærværende øjeblik? Vi kan aflæse, om det at benævne er rart for den, vi gør det for.

Ofte, når du benævner en person og denne person føler sig forstået, vil pågældende kigge op på dig. Søge dine øjne, søge kontakt. Det at benævne betyder, at der opstår en mulighed for nær og positiv kontakt mellem to mennesker. Børn kigger oftere op end voksne. Jo mere personlig benævnelse, jo større er muligheden for, at der skabes kontakt. Giver den voksne eller den professionelle et godt ansigt og ser mild og glad ud, får den anden mere lyst til at kigge op, og får samtidigt frigivet "glædeshormonet" oxytocin.

Udover at blive set får den, der bliver benævnt, ord for det, vedkommende gør lige nu og her. Det lille barn lærer derved både sproget og registreringen af sig selv. Det, at kunne registrere sig selv og sine bevægelser og øvrige handlinger, danner baggrund for at barnet med tiden kan vide, hvad det gør, hvilke bevægelser det udfører. At det sidder og vifter med den ene hånd i skolen. At det hvisker eller taler meget højt. At det løber på gangen. Det, at vide hvad jeg gør, er en forudsætning for at stoppe med det eller begynde at gøre det bevidst. Det, at vide hvad jeg gør, er en forudsætning for at et barn kan lege godt med andre børn, barnet skal kunne registrere og præsentere sig.

Borgeren med demens bliver klar over, hvad vedkommende gør lige nu og her. Det kan give et øjebliks glæde og bevidsthed. Børn kan ofte tåle at blive mere intenst benævnt end ældre med demens. Sidstnævnte kan have brug for tid og ro til at mærke: Jeg tygger på maden.

Det helt lille barn trøstes af sine forældre ved at blive spejlet, vugget, talt til og rummet. Der er lang vej fra den nyfødtes "overlevelsesgråd" til den 2,5 årige, som kan bide en skuffelse i sig. Der har været 100vis af gentagne episoder, hvor først den nyfødte – senere det lille barn – har grædt, er blevet set, er blevet trøstet. Episoder, som danner grundlag for det Stern kalder "skemaer for at være sammen med andre" og Bowlby "indre arbejdsmodeller". (Thorman i. o., Spædbørnsterapi s. 70)

For den nyfødte kan et mindre ubehag udløse en stor reaktion. Det nyfødte barn kan mærke et ubehag og reagerer på det med gråd. Når omsorgspersonen med sin stemme, med trøstende bevægelser, med smil eller med mad trøster barnet, falder det ro. Barnet lærer på den måde ved hjælp af sine voksne, at regulere sin ubehagsfølelse. Det er helt nødvendigt for barnets trygge tilknytning, at dets omsorgspersoner således stiller sig til rådighed og formår at hjælpe det lille barn med at regulere sig. Man kan sige, at den voksne, er barnets følelsescoach (Gerhardt, Kærlighed gør en forskel s. 75).

Det er det, som er det unikke ved Marte Meo, at vi kan se: Er der god kontakt eller er der ikke god kontakt? Er det et nærværende øjeblik? Vi kan aflæse, om det at benævne er rart for den, vi gør det for.

Samtidigt med at omsorgspersonen trøster, bruger hun også sproget, taler til det lille barn: Du er ked af det, du er sulten, du er glad, du er vred. Gennem denne benævnelse begynder det lille barn at kunne sætte etiketter på sine følelser. Det, at have det dårligt bliver med tiden ved hjælp af forældrene til at være sulten, fryse, føle sig træt, være skuffet eller bange. Det ubehag, som ved det nyfødte barn udløste gråd, bliver langsomt delt op i mange større og mindre negative følelser, som barnet skal lære at kende. At kende og at kende fra hinanden.

Det, at kende følelsen, at kunne identificere den, er en forudsætning for senere at kunne regulere den alene. Børn skal gennem barndommen lære, at regulere deres følelser. De skal først kunne mærke og forstå følelserne, derefter kan de lære at regulere dem. Det kræver, at de bliver støttet af deres voksne, når det er svært. At de bliver set og respekteret for vreden, kedafdetheden, skuffelsen og ikke bliver bebrejdet for den.

En beboer på et ældrecenter sidder sammen med en terapeut studerende, der er ved at lave case om sig selv. Beboeren skal spise. Den studerende giver hende en bid med en gaffel. Kvinden får maden i munden, tygger langsomt. Den studerende siger: "Du tygger sildemaden". Kvinden tygger lidt hurtigere og bliver tydeligt mere bevidst om det, hun spiser. Næste bid. Samme rytme. Langsomt efter nogle bidder får kvinden selv gaflen i hånden. Hun kan nu selv få en bid på gaflen, putte den i munden, det er tydeligt, at erindringen om at spise er kommet til hende. Hun nyder det. Terapeuten siger få sætninger, alle relateret til handlingen: at tygge maden. Pludselig taber kvinden lidt af en bid. Hun ser det ikke. Men den studerende ser det og siger: "Hov du tabte et stykke sild." I det øjeblik kigger kvinden forvirret omkring, lægger gaflen og holder op med at spise.

I dette eksempel er de første "benævne handlinger" fremmende for kvinden, hun mærker nuet og hendes glemte færdigheder dukker op. Så sårbart og sprødt, at en forstyrrelse, som "du tabte et stykke sild" fuldstændigt forstyrrer hendes rytme og kunnen. Hun må hjælpes med resten af måltidet.

Det, der er det unikke ved at arbejde med Marte Meo er, at vi kan se det: Hvorfor hun pludselig ikke selv kunne fortsætte med at spise.

Fra ca. 8 måneder skaber barnet et billedarkiv, som det kan fremkalde i bestemte situationer. Billeder af elskede personer og af kendte situationer. Lagring af oplevelser som danner rammen for, hvad barnet forventer. Dette foregår i højre hjernehalvdel.

Fra det andet år ændrer barnets måde at se verden sig fra "forventningsbilleder" (Gerhardt, Kærlighed gør en forskel s. 43 og 78) til at være skabt af sproget. Barnet er på vej ind i den narrative udvikling, skabelsen af et verbalt selv. Evnerne samt driften til at tale skabes i den venstre hjernehalvdel.

Julie 2,5 år har fået en af sine første tegninger op at hænge på væggen. Der er kommet en gæst, Julie vil vise tegningen og tager en blyant med derhen, stiller sig op en stol og vil til at tegne videre på den. Far siger: "Nu hænger den på væggen, så er den færdig. Du skal tegne på de tegninger, der er på bordet, når de hænger her, skal du ikke tegne på dem." Den lille mund dirrer, tårer står i øjenkrogen. Så siger far: "Der blev du vist ked af det. Du havde lige troet du skulle tegne videre? Øvbøv". Munden dirrer stadig lidt, Julie tænker lidt, lader det synke ind, løfter blyanten mod far, som siger: "Ja kom, lad os finde et nyt stykke papir." Sammen går de glade hen til bordet.
Det, at den voksne ser, at barnet bliver skuffet eller ked af det og fortæller, hvad han ser, betyder, at den lille pige føler sig set og forstået. Hun kommer til at mærke sin følelse: Ked af det. Med tiden vil hun blive i stand til at mærke og identificere denne følelse. Først når følelsen er identificeret, kan barnet begynde at regulere den. Børn har ofte brug for deres voksne til at regulere følelser, både de gode og især de svære. Det er her, der skal være en voksen til stede.

For at have en stærk følelsesmæssig sundhed, være psykisk stærk, skal der være et godt samarbejde mellem de to hjernehalvdele på dette punkt. Højre hjernehalvdels funktioner skal kunne forklares af venstre hjernehalvdel. Det kommer til at ske, når de voksne sætter ord på følelser og bevægelser, og langsomt lærer barnet at differentiere. Den højre halvdels billeder skal forbindes med venstres refleksive og sproglige evner. Dette sker mellem 2. og godt 3. år.

Både de positive, negative og de ligegyldige følelser skal identificeres. Det kan kun gøres med nære voksne, der hjælper med at sætte etiketter på. Ofte uden at vide det, giver forældrene deres barn nøglerne til at forstå en kompliceret følelsesverden ved at identificere følelserne og sætte små navnesedler på dem. De forældre, vi møder, som selv har svært ved at regulere sig, eller som ikke har overskud til at hjælpe barnet, skal have hjælp til dette. De skal lære at benævne barnets følelser og intentioner og dets handlinger.

Med tabet af funktioner mistes ofte evnen til at fornemme sig selv, mærke sig selv. Der kommer tydeligvis til at mangle forbindelse mellem den venstre og højre hjernehalvdel hos mange mennesker med demens.

Case fra en studerende: Marcus på 2,5 år er blevet storebror. Forældrene søger hjælp fra sundhedsplejerske, som er terapeut studerende. Marcus vil ikke gøre, hvad de siger, han flipper ud, han er voldsom. Forældrene er afmægtige og ved ikke, hvad de skal stille op.Sundhedsplejersken tager to film af mor og barn. En film med struktur og en uden. En lede og en følgefilm. På grund af Marcus alder kunne man have taget en legefilm også. Dette fravælges, da det er i relationen til moderen, det går galt, og da han endnu ikke er tre år.
Den første følgefilm viser en leg mellem mor og dreng, legen er fuldstændig styret af moderen. De bygger med duploklodser og moderen har mange gode ideer til bygninger, som hun udfører. Marcus sætter klodser ovenpå hinanden uden synligt mål, hvilket er normalt for denne alder. Mor lader ham i nogen grad gøre det, men ødelægger også nogle af hans tårne for at få sit eget hus færdigt. Resultatet bliver, at det trods god instruktion til moderen ikke rigtigt er blevet en følgefilm. Det er næsten en ledefilm i at bygge et legohus.
Den oprindelige ledefilm er præget af dårlig stemning. Marcus SKAl selv tage sine gummistøvler på, han skal lyne lynlåsen uden hjælp, og han bryder sammen til sidst, hvor mor siger: "Der kan du se" til sundhedsplejersken.
Mor har ikke set, at han selv har taget jakken på, selv fundet vanter og sko og var i godt humør i starten af seancen. Han pludrer og taler glad i begyndelsen af filmen, et par steder benævner mor hans ord: "UD lege", "ja du skal ud at lege." " Dummystøvler," " ja du skal have gummistøvler på."Det kan være fristende, at give moderen arbejdspunktet: At bekræfte Marcus gode initiativer. Mor er så optaget af, hvad Marcus IKKE kan og så ked af konflikterne, at det kan være svært for hende at se, hvad drengen gør godt. Derfor er vi nødt til at åbne hendes øjne for, hvad han rent faktisk gør og er optaget af, før hun skal bekræfte. Man kan ikke bekræfte noget, man ikke kan se.arbejdspunkt: At benævne Marcus ord.Arbejdspunkt: At benævne Marcus handlinger (3. følgefilm)Arbejdspunkt: At benævne Marcus følelser (5. til 7. følgefilm)Efter 7 optagelser og gennemgang af disse arbejdspunkter er moderen blevet så god til at se sin lille dreng, at hun er blevet helt forelsket i ham. Hun kan se, at han samarbejder, alt det han kan, og hun giver ham så mange smil og rare stunder, at det ikke er et problem at komme ud af døren. Hun har også fået øje for, at han nogle dage magter at tage alt tøjet på selv, andre skal have megen hjælp.

Senere, når barnet kan mærke sig selv, begynder det at kunne forstå andre, at kunne mentalisere. At kunne se sig selv indefra og udefra og se den anden indefra. Forstå hvad der foregår i den anden. Det kan først læres, når man har forstået sig selv, har mærket sig selv, sine bevægelser, følelser og hensigter.

På mange måder kan dette overføres til arbejdet med mennesker med demens. Det kan ikke på samme måde, som i børns udvikling indsættes som en udviklings skabelon. Eller en skabelon for hvad der mistes. Her er det vigtigt i tilgangen at huske, at det drejer sig som et menneske med et levet liv, en erfaring, en værdighed fra livet, som skal respekteres.

Med tabet af funktioner mistes ofte evnen til at fornemme sig selv, mærke sig selv. Der kommer tydeligvis til at mangle forbin-

delse mellem den venstre og højre hjernehalvdel hos mange mennesker med demens. Vedkommende kan ikke eller kun i perioder mærke sig selv. Det bliver sværere at læse andre. Hos disse borgere kan vi ikke som hos barnet skabe gode varige forbindelser mellem hjernehalvdelene ved at benævne. Forbindelserne har været der, men er ved at gå tabt.

Vi kan, når vi benævner handlinger og følelser, skabe en nødledning mellem hjernehalvdelene, sørge for, at der i nuet opstår en midlertidig forbindelse, som gør det muligt lige her at vide, hvad jeg gør. At mærke kort, hvad jeg føler. At forstå nuet lige nu.

Hold på mine tanker (Leth, 2009)

I morgen kan jeg ikke huske idag
Men "idag" er her lige nu

Kan jeg bruge nuet til noget nu?
Det er væk imorgen
Kan jeg så bruge det imorgen?
Det er der nu?
Eller kan jeg lige så godt spare det?"

Igår" siger mig ikke noget
Kan jeg bruge "igår" til noget?
Hvad kan jeg måle "igår" med?
Hvortil rækker dagen idag?

Imorgen kan jeg ikke huske "idag""
Imorgen" er en ny dag

Det hele starter forfra"
igår" er væk, "idag" er snart væk"
Imorgen" er ikke begyndt endnu

Stryg mig over panden
Hold på mine tanker
Frotter min hud, så den kan føle noget
Det er godt nu

Jeg synker ned, jeg er klog
Et øjeblik ad gangen

Nødledningen er ikke af den holdbare slags. Det, at borgeren med demens lige nu kan mærke sig selv, varer ikke ved. Men den er der, der skabes noget godt i nuet. Et godt sekund, giver et godt minut, giver –

Når et menneske med demens føler sig forstået ved at blive benævnt, vil også denne person ofte kigge op på den, der sagde det. Kigge op og forhåbentlig få et smil eller et mildt ansigt. Så skabes der udover nødledningen en kontakt, som igen frigiver hormoner i borgerens krop, som giver glæde og øger lysten til samarbejde. Som bonus får den professionelle et smil tilbage og dermed mulighed for en bedre dag.

Det er noget af det helt vidunderlige og forunderlige ved at arbejde med Marte Meo: De gode stunder breder sig som ringe i vandet. Virkelig mange mennesker får glæde af den styrkede relation.

Så det er vigtigt, at manden på plejecenteret bliver set og benævnt, da han ikke er så godt kan lide at få trøjen på. Det er så vigtigt, at pædagogen ser, at den lille pige føler sig truet og VIL beholde sin skovl. Det er detaljerne, der afgør, at de bliver set. Det er detaljerne, som vi arbejder med i Marte Meo analysen. Det er ikke Djævelen, men respekten og kærligheden der findes i detaljen.

Litteratur
Aarts, M. (u.d.). The Golden Gift.
Gerhardt, S. (u.d.). Kærlighed gør en forskel s. 43 og 78.
Gerhardt, S. (u.d.). Kærlighed gør en forskel s. 75.
Leth, J. (2009). Set med andre ord, Demens den anden frekvens. Fænø Lighthouse Projects 2008.
Roug, P. (2021, nr 2 s 11 og 12). MarteMeoNyt. nr. 2 2021
Småt er godt, N. U. (Instruktør). (2021).
https://www.youtube.com/watch?v=IkNIo8EJ0So ca 1,30 inde i filmen [Film].
Thorman, I. o. (u.d.). Spædbarnsterapi s 159.
Thorman, i. o. (u.d.). Spædbarnsterapi s. 75.
Thorman, i. o. (u.d.). Spædbørnsterapi s. 70.

Smilets betydning for menneskets utvikling

Sissel Holten.
Lektor i spesialpedagogikk, Sertifisert Coach,
Erickson Institute, Marte Meo lic. Superviser.

Sissel har brukt Marte Meo siden 1993 i veiledning av foreldre, lærere, rektorer, barnehagepersonale og ledere i barnehagen, leger, sykepleiere og personale i barnevern.

Ved hjelp av Marte Meo sin spesifikke videoanalyse, har hun funnet frem til hvilken stor betydning smilet kan ha for relasjonens kraft. Det viser seg både i forhold til de vi skal støtte i utviklingen og til de vi skal hjelpe i endringsprosjekter. Bevissthet om smilets betydning har i tillegg stor betydning i arbeidet med å utvikle relasjonskompetansen vår.

På foredraget får du et innblikk i hvilken betydning smilet ditt kan ha i møte med andre mennesker.

Foredraget er basert på forskning om smilet, filmer som viser hvilken effekt smilet kan ha og fortellinger fra eget arbeid.

Har du noget på hjertet?

Kære medlemmer.
Vi har løbende brug for nye artikler til Marte Meo Nyt.

Har du noget på hjertet – og lyst til at skabe inspiration og vidensdele Marte Meo til Marte Meo Foreningens medlemmer, så er Marte Meo Nyt stedet.
Vi vil meget gerne modtage artikler fra dig, så hold dig ikke tilbage.

Bladets redaktion består af: Marita Kirketofte, Dorte Nikolajsen, Jane Larsen.

Redaktionens funktion er blandt andet at læse alle indkomne artikler igennem og vurdere deres relevans i forhold til Marte Meo. Vi har beføjelser til at bede om ændringer til artikler og afvise dem. I disse tilfælde, vil vi altid gå i dialog med dig.

Deadline til næste Marte Meo Nyt er den 01.09.2022.

Vi glæder os til at modtage din næste artikel. Vedhæft gerne foto og illustrationer der kan anvendes til artiklen. Foto skal være i en højopløsning og god kvalitet.

Send den til martemeonyt@martemeo.dk

Med venlig hilsen
Marte Meo Foreningens bladudvalg

Boganmeldese:

En ny vej til konflikthåndtering i dagtilbud

Anmelder af bogen:
Dorte Pretzmann
- Damhuset,
Marte Meo supervisor

Bogen er til os, der arbejder med børn - ja en gave til os, der arbejder med børn, idet vi får foræret pædagogiske "værktøjskasser" og får muligheden for et fagligt løft til vores pædagogiske praksis, hvilket giver os muligheden for at styrke mødet med og relationen til børnene.

De forskellige "værktøjer" kan vi bruge til at reducere antallet og minimere selve konfliktsituationer i vores praksis - og vi bliver bevidste om, hvilke værktøjer vi med fordel kan bruge i de forskellige konfliktsituationer.

Bogen beskriver blandt andet:

- **Marte Meo metoden og Low Arousal tilgangen i kombination**. Denne kombination skaber en bevidsthed om vores børnesyn og egne pædagogiske handlinger. Denne bevidsthed kan hjælpe os til at forstå børnene og dermed hjælpe os til at beslutte hvilke handlemuligheder vi kan gøre brug af for at minimere konfliktsituationerne.

- **Begrebet metodeloftet.** Begrebet er defineret som "det loft vi alle rammer, når vi løber tør for de gode autonomistøttende metoder". I disse situationer kan vi gøre brug af Low Arousal tilgangens værktøjer – *"Håndtering, evaluering og forandring" – de tre ting vi altid må have for øje, når vi skal skabe forandring".*

Anja Kristine Hvidberg Olsen, Gitte Henriksen og Jakob Kjærby Lentz.

- **"Børn gør det godt, hvis de kan".** Dette perspektiv og menneskesyn er alt afgørende, når vi vil lykkes med at arbejde anerkendende og udviklingsstøttende i samspil med børnene.

- Eksempler på anvendelse af **Marte Meo metodens "positiv ledelse" som "redskab"** til at skabe struktur, der kan minimere de konflikter, der opstår i dagtilbuddet.

- **Forandringsværktøjskassen.** Konkrete "værktøjer" til hjælp, når vi ønsker at minimere konflikter i dagtilbuddet - så som *"kravtilpasning, relations arbejde, indretning, forudsigelighed m.m."*

- **Affektudbrudsmodellen.** En beskrivelse af modellens fem faser – heri blandt guidning til hvordan vi voksne kan rumme barnets store følelser og herved hjælpe det til at bevare selvkontrollen i *optrapningsfasen.*
  Betydningen af at gå ned i tempo og anvende "turtagning", når vi skal hjælpe barnet ud af *kaosfasen,* samt anvendelsen af "positiv-bekræfte", når vi skal støtte barnet i *nedtrapningsfasen.*

- **Refleksions spørgsmål.** Bliver tilbudt i bogen - disse kan med stor fordel anvendes på stuemøder og/eller personalemøder til at sikre og støtte refleksion af den pædagogiske praksis - med det mål at højne vores faglighed.

"En ny vej til konflikthåndtering i dagtilbud" er:
SÅ oplysende og inspirerende og læsning - SÅ forståeligt formidlet - SÅ levende ved hjælp af QR koderne til udviklings støttende filmklip - og ikke mindst SÅ vigtig viden. Tak.

MARTE MEO PRISEN

Ved generalforsamling 2021 blev der for første gang nogensinde uddelt Marte Meo Prisen 2021. Det er et nyt initiativ fra foreningens side.

Prisen er en anerkendelse af en Marte Meo uddannet person eller en gruppe, der gør en forskel for at få udbredt og udviklet på Marte Meo metoden.

Alle medlemmer af Marte Meo Foreningen kan indstilles, dog ikke medlemmer af Marte Meo bestyrelsen`.

Der blev sagt følgende:

Uddelingen af Marte Meo Prisen 2021.
Det er en stor glæde at skulle uddele denne pris. Der har været flere kandidater til prisen, men bestyrelsen var 100% enige om, at denne person skulle have prisen.

> **Prisen er en anerkendelse af en Marte Meo uddannet person eller en gruppe, der gør en forskel for at få udbredt og udviklet på Marte Meo metoden.**

Om prisvinderen:
Hun hjælper altid glædeligt med stort og småt og svarer hurtigt og ikke mindst klogt tilbage på diverse spørgsmål.

Hun har fået metoden til at leve og overleve i Danmark, har fundet nye veje at gå og gjort den dynamisk.

Den person, det drejer sig om har arbejdet med Marte Meo i mere end 25 år. Hun har været underviser og superviseret i alle årene.

Hendes udgangspunkt er ved hjælp af Marte Meo metoden at fremme samspil mellem mennesker – det er sket, at hun har lavet forløb med en præst på prædikestolen, hvor præsten ønsker hjælp til at være i kontakt med menigheden (nonverbalt) under gudstjenesten.

Eller med frisøren der ønskede hjælp til at få kunderne til at føle sig velkomne i salonen - og til at kunderne kom igen. Eller med en medarbejder fra politiet til at kunne lave en tydelig kommunikation til en stor tale, der skulle afholdes.

Hun stiftede Marte Meo Foreningen for 24 år siden.

I indstillingen lød det:
Vi vil gerne indstille **Pernille Roug** som en oplagt og værdig modtager af den første uddeling af **Marte Meo Prisen** til årsmødet.

Det vil vi for hendes lange og ihærdige indsats for metoden i Danmark og ikke mindst for hendes super relevante og længe ønskede bog: "Marte Meo – udviklingsstøttende samspil mellem mennesker", som bare har gjort det så meget mere professionelt at være studerende.

Tillykke Pernille Roug

Uge 11 2022

Udvalget mødtes fire gange og fordelte arbejdet med at tilrettelægge ugen. Vi valgte at lave en fælles gruppe på Facebook til alle oplægsholdere. Her kunne man sparre med hinanden, lægge sine oplæg ind og bede om feedback og ellers se, hvem der bød ind til det kommende års uge 11 og hvilke tider, der var ledige. Herfra samlede vi oplæggene i et fælles oplægsskema, som kom til at ligge på foreningens hjemmeside og Marte Meo Foreningens Facebookside.

Oplæggene i år kom til at foregår både online og med fysisk fremmøde. Dette valgte oplægsholderne selv, og mange har jo heldigvis fået en god erfaring med at gå online under coronanedlukningen.

Alle oplæg var forskellige og med højaktuelle emner. Det var skønt at se. Flere selvstændige Marte Meo terapeuter melder om stor gavn af disse gratis foredrag, hvor man kan udbrede sit område og tiltrække interesserede. Det er jo superdejligt for alle parter.

På uge 11 udvalgets vegne
Sallie Zirl Meyowich, Karina Johnsson Eichhorst,
Inger Hartelius, og Marianne Sigersted.

Salg af bøger på Nordisk Kongres

Til Nordisk Kongres vil der være mulighed for at sælge bøger, der har Marte Meo relevant indhold. Så hvis du gerne vil sælge sådanne bøger på kongressen så kontakt bestyrelsen på bestyrelsen@martemeo.dk

Der vil være borde til rådighed. Forfatterne er selv ansvarlige for salget.

Af hensyn til opstilling er det nødvendigt, at du har en bekræftelse på bordbestilling fra bestyrelsen.

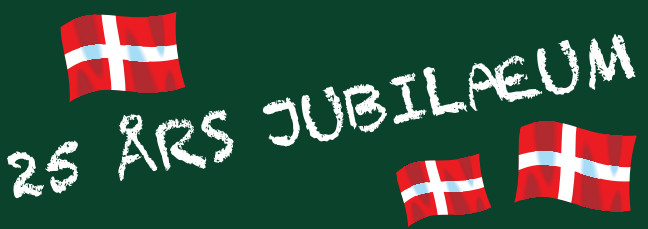
25 års jubilæum - det skal fejres

I år har den danske Marte Meo forening 25 års jubilæum. Det er altså 25 år siden Pernille Roug stiftede foreningen. Og hvilke år. Foreningen har samlet Marte Meo folket i Danmark med skiftende bestyrelser. Der har gennem årene været mange spændende tiltag. Og der har været afholdt et væld af arrangementer med inspirerende oplægsholdere. Vi har haft et sted, hvor vi som Marte Meo folk har kunnet dele viden via workshops.

Vi synes i den nuværende bestyrelse, at vi vil markere de 25 år med et brag af et årsmøde. Derfor er vi glade for at kunne præsentere vores æresgæst, som er ingen mindre end selveste Maria Aarts. Vi er stadig i planlægningsprocessen, men glæd dig til en skøn fejring.

Har du lyst til at bidrage med en workshop, så kontakt bestyrelsen på bestyrelsen@martemeo.dk

Årsmødet kommer vanen tro til at foregå på Nyborg Strand og dagen er 4. november 2022. Sæt allerede nu et stort kryds. For 25 år - det skal da fejres.

Afsender:
Marte Meo Foreningen i Danmark
v/Marianne Sigersted
Ortenvej 173
6800 Varde

POST
PP DANMARK

Kontingentindbetaling

Marte Meo Foreningen har igen i år sendt regningen for kontingent ud via mail.

Der er noget, der tyder på, at ikke alle har modtaget regningen, som kan være endt i spam eller uønsket post.

Vi mangler indbetaling fra 134 medlemmer!

Er det dig?

Please check om du har mailen.

Har du den ikke:
Så vil vi bede dig indbetale kontingent så hurtigt som muligt:
Konto nr. 1551 16713597
Påfør navn og medlemsnummer (det står pa bagsiden af bladet).
Hvis du ikke kan finde dit medlemsnummer så betal alligevel, men påfør desuden din adresse.

Medlemskontingentet er:

349 kr. for personlige medlemmer (giver medlemmet adgang til at deltage i foreningens arrangementer til nedsat pris og mulighed for at stå på udbyderlisten).

495 kr. for institutioner/organisationer (giver ret til at to personer kan deltage til medlemspris i foreningens arrangementer)

150 kr. for studerende til Marte Meo terapeut. Dette kontingent kan købes i max to på hinanden følgende kalenderår, mens uddannelsen foregår.

150 kr. for pensionister (som har forladt arbejdsmarkedet eller er på fuld efterløn).

